

B1.18 Anatomie

- Leer de lichaamsdelen en organen
- Hoe je voor je lichaam zorgt

Het bloed	<i>(Krew)</i>	De bloeddruk meten	<i>(Mierzyć ciśnienie krwi)</i>
Het bot	<i>(Kość)</i>	Zich laten vaccineren	<i>(Zaszczepić się)</i>
Het hart	<i>(Serce)</i>	Zich herstellen van	<i>(Odzyskiwać zdrowie po)</i>
De hersenen	<i>(Mózg)</i>	Lijden aan	<i>(Cierpieć na)</i>
De long	<i>(Płuco)</i>	Sterven aan	<i>(Umrzeć na)</i>
De spier	<i>(Mięsień)</i>	Mankeren aan	<i>(Brakować (mieć wadę) w)</i>
De ziekte	<i>(Choroba)</i>	Schelen aan	<i>(Być nie w porządku z)</i>
Diep in- en uitademen	<i>(Głęboko wdychać i wydychać)</i>	Gevoelig zijn	<i>(Być wrażliwym na)</i>
Iemand onderzoeken	<i>(Badać kogoś)</i>	Verlossen van	<i>(Uwolnić od)</i>
Pijn ervaren in	<i>(Odczuwać ból w)</i>	Wennen aan	<i>(Przyzwyczać się do)</i>
De temperatuur meten	<i>(Mierzyć temperaturę)</i>		

1. Gramatyka: Zaimki w języku niderlandzkim

Zaimki mogą być używane jako podmiot, dopełnienie, po przyimku lub jako zaimki dzierżawcze.

	Type (Typ)	Vorm (Forma)	Voorbeeld (Przykład)
Persoonlijk <i>(Osobowy)</i>	Onderwerp <i>(Podmiot)</i>	ik, jij, u, hij, zij, het, wij, jullie, u, zij	Zij ademen diep in en uit. <i>(Oni/Ona oddychają głęboko, wdech i wydech.)</i>
	Voorwerp <i>(Dopełnienie)</i>	mij, me, jou, je, hem, haar, het, ons, jullie, hen, hun	De arts onderzoekt haar vandaag. <i>(Lekarz bada ją dzisiaj.)</i>
	Na voorzetsel <i>(Po przyimku)</i>	met mij, aan jou, naar ons	De dokter praat met mij over mijn hart. <i>(Lekarz rozmawia ze mną o moim sercu.)</i>
Bezittelijk <i>(Dzierżawczy)</i>	Bijvoeglijk <i>(Przymiotnikowy)</i>	mijn, jouw, uw, zijn, haar, ons, onze, jullie, hun	Jouw bloeddruk is vandaag te hoog. <i>(Twoje ciśnienie krwi jest dziś za wysokie.)</i>

- Kunt u _____ jas even uitdoen, zodat ik uw bloeddruk kan meten?
a. je b. jouw c. uw d. u
- De arts heeft _____ onderzocht en zei dat mijn longen schoon klinken.
a. mij b. mijn c. me d. ik

1. uw 2. mij

Przepisz zwroty

1. Ik heb een afspraak bij de huisarts. De huisarts ziet ik om 10.30 uur.

(Mam umówioną wizytę u lekarza rodzinnego. Lekarz rodzinny przyjmie mnie o 10:30.)

2. (na de lunch) Jij kunt morgen niet komen. De manager belt je na de lunch.

(Ty jutro nie możesz przyjść. Kierownik zadzwoni do ciebie po lunchu.)

3. (met) Ik werk vandaag thuis. Kun jij even met me bellen over het project?

(Dzisiaj pracuję w domu. Czy możesz zadzwonić do mnie na chwilę w sprawie projektu?)

2. Ćwiczenia

1. Dopasuj każde słowo do jego definicji.

a. het hart	1. Een prik krijgen zodat je minder kans hebt om ziek te worden.
b. lijden aan	2. Een ziekte of klacht hebben waar je al langere tijd last van hebt.
c. zich laten vaccineren	3. De arts bekijkt en bevraagt iemand om de oorzaak te vinden.
d. iemand onderzoeken	4. Iemand met een band om de arm controleren op hoge of lage druk.
e. de bloeddruk meten	5. Het orgaan dat het bloed rondpompt zodat je lichaam leeft.

a-5 b-2 c-1 d-3 e-4

2. Szczepienia i kontrola zdrowia w pracy (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: bloeddruk, temperatuur, ademhalen, spieren, herstelt, ervaart, vaccineren, lijdt

Steeds meer bedrijven organiseren in het najaar een vrijwillige gezondheidscheck. Een bedrijfsarts meet dan je _____ en je _____ en bespreekt klachten die je _____, bijvoorbeeld pijn in je _____ of bij het _____. Bij signalen van een long- of hartprobleem kan de arts je doorverwijzen naar de huisarts.

Je kunt je ook op locatie laten _____ tegen griep. Na de prik kun je je een dag wat moe voelen, maar meestal _____ je snel. Neem contact op met de bedrijfsarts als je _____ aan een chronische ziekte of als je eerder heftig reageerde op een vaccin.

Coraz więcej firm organizuje jesienią dobrowolną kontrolę zdrowia. Lekarz medycyny pracy mierzy wtedy ciśnienie krwi i temperaturę oraz omawia dolegliwości, których doświadczasz, na przykład ból mięśni lub ból przy oddychaniu. Przy sygnałach problemu z płucami lub sercem lekarz może skierować cię do lekarza rodzinnego.

Możesz też zaszczepić się na miejscu przeciw grypie. Po zastrzyku możesz czuć się przez jeden dzień trochę zmęczony(-a), ale zazwyczaj szybko dochodzisz do siebie. Skontaktuj się z lekarzem medycyny pracy, jeśli cierpisz na chorobę przewlekłą lub jeśli wcześniej zareagowałeś(-aś) silnie na szczepionkę.

1. Welke twee metingen doet de bedrijfsarts volgens de tekst en in welke situatie adviseert de tekst extra contact met de bedrijfsarts?

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

Ze gaat naar de bedrijfsarts omdat ze al twee weken klachten heeft in haar rug en been.

Prawda Fałsz

De arts wil alleen haar temperatuur meten en doet verder geen onderzoek.

Ze plant volgende week een griepvaccinatie om haar lichaam extra te beschermen.

4. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania

Huisarts (dr.) *Goedemorgen Sven, wat is er aan de hand?*

Van Dijk: *(Dzień dobry, Sven, co się dzieje?)*

Patiënt (Sven): *Sinds twee dagen heb ik pijn op mijn borst en ben ik sneller benauwd, vooral als ik de trap op loop; ik voel ook wat gevoeligheid bij mijn ribben.*

(Od dwóch dni mam ból w klatce piersiowej i szybciej dostaję zadyszki, zwłaszcza gdy wchodzę po schodach; czuję też pewną bolesność przy żebrach.)

Huisarts (dr.) *Ik ga u even onderzoeken: kunt u straks diep in- en uitademen? Dan luister ik*

Van Dijk: *naar uw longen, en ik meet uw bloeddruk en uw temperatuur.*

(Zaraz pana zbadam: czy mógłby pan za chwilę głęboko wdychać i wydychać? Wtedy osłucham pana płuca oraz zmierzę panu ciśnienie krwi i temperaturę.)

Patiënt (Sven): *Oké. Ik maak me een beetje zorgen dat het aan mijn hart ligt, mijn vader is aan een hartaandoening overleden.*

(Okej. Trochę się martwię, że to może być od serca; mój ojciec zmarł na chorobę serca.)

Huisarts (dr.) *Uw longen klinken rustig en de bloeddruk is wat aan de hoge kant; ik*

Van Dijk: *vermoed niet direct levensgevaar, maar we plannen een controle en als het erger wordt, belt u meteen.*

(Płuca brzmią spokojnie, a ciśnienie jest nieco za wysokie; nie podejrzewam od razu zagrożenia życia, ale zaplanujemy kontrolę, a jeśli się pogorszy, proszę od razu zadzwonić.)

1. Welke klachten beschrijft Sven, en welke metingen doet de huisarts?

2. Wat bedoelt de huisarts met 'diep in- en uitademen' en waarom vraagt ze dat?

5. E-mail

Onderwerp: Uitslagen bloeddruk en bloedonderzoek

Beste mevrouw De Vries,

U was vorige week bij ons voor een gezondheidscheck. We hebben uw **bloeddruk** gemeten en uw **temperatuur** opgenomen. De bloeddruk was aan de hoge kant. In het **bloed** zien we geen ernstige afwijkingen, maar de huisarts wil dit graag met u bespreken.

Kunt u deze week een afspraak maken? Geef alstublieft aan op welke dagen en tijden u kunt.

Met vriendelijke groet,

S. Jansen

Doktersassistente, Huisartsenpraktijk Parklaan

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Ik kan (op dinsdag/donderdag) tussen ... en ... uur. / Kunt u mij vertellen of ik ... moet doen voordat ik kom? / Ik ervaar de laatste dagen pijn in ..., maar verder voel ik mij*

Ważne czasowniki

ik
jij/je
hij/zij/ze/het
wij/we
jullie
zij/ze

Lijden aan (*cierpieć na*)

Voltooid tegenwoordige tijd (VTT)
heb geleden aan
hebt geleden aan
heeft geleden aan
hebben geleden aan
hebben geleden aan
hebben geleden aan

Zich laten vaccineren (*zaszczepić się*)

Voltooid tegenwoordige tijd (VTT)
heb me laten vaccineren
hebt je laten vaccineren
heeft zich laten vaccineren
hebben ons laten vaccineren
hebben je laten vaccineren
hebben zich laten vaccineren